Kedd, 2011. április 12. 11:57
Krug Emília írása

Címkék: **alkotmány Kúria címer Ferihegy**

Fogalmuk sincs, mi mibe kerül
Az alkotmány ára
Ezt megfizeti az ország, ha Orbánék megszavazzák

Magyar Köztársaság helyett Magyarország, Kúriává avanzsáló Legfelsőbb Bíróság – csupán pár névcsere, és máris harmincmilliárdot kóstálna a pénzérmék cseréje, húszat az okmányoké, több százmilliót a pecsétéké, s volt itt még kérdőív, testület és bizottságosdi is. Mennyibe kerül az új alkotmányunk? KRUG EMÍLIA írása.

Két húszas és egy ötvenes. Kilencven forint fejenként. Tegye fel a kezét, aki szerint ez túl nagy ár megtudni az emberek véleményét! Na, ugye. Valahogy így érvelt nemrég a parlamentben az alkotmányos konzultáció költségeit firtató szocialista kérdésre Rétvári Bence, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (KIM) államtitkára.

Mibe kerül a címercsere?

Mi azért csak tovább érdeklődtünk. Így megtudtuk, magától Szijjártó Pétertől, hogy a 8 098 310 honpolgárhoz eljuttatott kérdőív borítékolása és postázása mindössze 487 millió forint, „kevesebb mint tíz százaléka egy népszavazás költségeinek”. Sőt, még az is tudható, hogy a feldolgozáshoz egy diákszövetkezettel kötöttek szerződést 6,13 millióért, az utolsó, kifejtős kérdésre érkezett válaszokat pedig **kismamák böngészték távmunkában 22,6 millióért.**

Az alaptörvény ügyét szívükön viselő mindenféle testületek tagjai – Szijjártó tájékoztatása szerint – nem kaptak díjazást. Így sem az alkotmány-előkészítő eseti bizottságban dolgozó képviselőknek, sem a Nemzeti Konzultációs Testület tagjainak nem utaltak. A pogi és a bubis ásványvíz meg nem nagy tétel.

Mégis, a sajtóban egyre-másra jelennek meg hajmeresztő számok az új alkotmány költségeiről – sok nullával, a pár milliárdtól a több tízmilliárdig.

S valóban, ha jobban szemügyre vesszük az új alaptörvény miatt várható kiadásokat, korántsem a konzultációs totó vagy épp a nemzeti együttműködés nyilatkozatának az alkotmány bevezetőjére való lecserélése a fő tétel. Hiszen ne feledjük, tavaly nyáron ezt is megígérték. **Anno megírtuk:** egy kormányrendelet szerint a Nenyit jól látható helyen kell kihelyezni az államigazgatási szervek által használt középületekben a Magyar Közlönyben közzétett szöveggel – méltó módon. A hivatalok kormányzati honlapról tölthették le a veretes mondatokat, a keretezésre meg áldoztak annyit, amennyit akartak.

A Népszava értesülése szerint – ahogyan a rendszerváltáskor a Magyar Köztársaságra, illetve annak alkotmányára volt kötelező esküdniük az állami szervek hivatalnokainak – a „húsvéti alkotmány” életbe lépésekor is esküdömpinget szervez a kormány.
A KIM-től szerettük volna megtudni, erre milyen körülmények között kerül majd sor, mi lesz az eskü szövege, és kiknek lenne kötelező.
Lapzártánkig nem kaptunk választ.

A napilap forrásai szerint országszerte szimbolikus külsőségek között, rendszerint nyilvánosan történnének az eskütételek, a lehető legszélesebb kört érintve.

– Jelenleg eskütételre kötelezhetők a közalkalmazottak, a köztisztviselők, a fegyveres testületek alkalmazottai, egyszerűen szólva mindenki, aki a büntető törvénykönyv szerint hivatalos személynek számít – mondja Kolláth György. – Mivel az új alkotmányban és talán az új esküszövegben is lesznek többek számára nehezen vállalható részek, az eskütétel lelkiismereti döntéssé válhat. Csakhogy eskü hiányában az érintettek nem kezdhetik meg tevékenységüket.

A pattintós verzió, üvegből 2385, az igényes fakeret 5990 forintot kóstált tavaly. Az V. kerület tízezerért csináltatott magának plakátot. Most majd nyomtathatnak újat.

Csakhogy nagyon úgy fest, nem csupán nemzeti hitvallással gazdagodik majd a húsvéti alkotmány, de új nevekkel is. Hazánk elnevezését Magyar Köztársaságról Magyarországra szabják, a Legfelsőbb Bíróságból pedig Kúria lesz. Az újrakeresztelés azonban **nemcsak szimbolikus lépés.** Hiszen csupán a Magyar Köztársaság felirat címerek, pecsétek, okmányok és pénzérmék garmadában szerepel, s kérdés: maradhat-e, ha az ország neve megváltozik? Zsebbe vágó dilemma.

Az Index számítása szerint a teljes hazai érmecsere több mint harmincmilliárd forintba fájna.

A Magyar Nemzeti Bank sajtóosztálya lapunknak árnyalta a képet.

E szerint 1,2 milliárd érme van forgalomban, 45 milliárd forint névértékben. Jogszabályi előírás az érméken kötelezően feltüntetendő képi elemeket, feliratokat illetően nincs, a jegybanktörvény szerint ezekről az MNB elnökének a kibocsátásuk kapcsán kiadott rendelete dönt. Ha az adott érmén szerepel az ország elnevezése, azt a kibocsátás időpontjában hatályos rendelkezéseknek megfelelően kell feltüntetni. **S a lényeg:** „Az ország hivatalos nevének megváltoztatása a már forgalomban lévő érmék törvényes fizetőeszköz jellegét nem érinti, csak az új szabály hatálybalépésének időpontjától kibocsátásra és legyártásra kerülő érméket.” Magyarán: e téren a változásnak nincs extra költsége, csupán a verőszerszámon kell a feliratot módosítani.

Ám régi felirat így is marad elég. Például a határátkelőknél az országnévtáblák, több tízezer pecsét és úgynevezett 600 x 400-as domborított ovál címertábla, amelyet polgármesteri hivatalok, önkormányzatok, állami intézmények és hatóságok használnak, s belőlük egyet-egyet minden

közintézmény összes bejáratánál ki kell rakni. Lecserélni persze csak azokat kellene, amelyeken a Magyar Köztársaság név szerepel, ha a címer nem változik.

AMIRE SZERETTÜNK VOLNA VÁLASZT KAPNI:

– Tudható, hogy ha elkészül az új alkotmány, akkor a bevezetőjére cserélik le a nemzeti együttműködés nyilatkozatát – erre mennyit számolnak, mikorra kell végrehajtani?
– Várhatóan az alkotmányban módosul több elnevezés is: Magyar Köztársaság – Magyarország; megye – vármegye; Legfelsőbb Bíróság – Kúria; esetleg a címer is. Mindezeket a változásokat hogyan érvényesítik a hivatalos iratokon, pecséteken, pénzérméken, feliratokon (például a határátkelőknél), táblákon? Van-e erre előzetes becslés, hogy mennyibe kerülne? Ha igen, akkor mekkora ez az összeg, és a cseréket mikorra kellene végrehajtani?
– Bizonyos sajtótermékek akár húszmilliárdra is teszik a névváltozások miatti kiadásokat. Ez helytálló?
– Sajtóbeli információk szerint például, ha a „Magyar Köztársaság" feliratot vagy a címert tartalmazó tízezer bélyegzővel számolunk, akkor a lecserélésük 30-40 millió forintos költséget jelent az állampolgároknak és a cégeknek. A teljes érmecsere pedig több mint harmincmilliárd forintba kerülne – az euró bevezetése előtt. Egy, a hivatalos szabványnak megfelelő, jó minőségű, valóban zománcból készült tábla nagyjából 10 ezer forintba kerül, vagyis ezeknek a költsége is százmilliós tétel lehet. A fenti tételek valósak, számolnak-e velük?
– Az útlevélen, a személyi igazolványon, a jogosítványon és a lakcímkártyán szintén a „Magyar Köztársaság" felirat szerepel, le kell őket cserélni. Mennyit és mikorra?
– Ha fentiek közül nem mindent cserélnek le, akkor melyeket, és miért épp azokat? Jogilag menynyire tiszta helyzet például, ha megváltozik az ország neve, de a feliratokban, táblákon a régi elnevezés marad?
– Összességében milyen, fent nem említett kiadásokkal jár még az új alkotmány, illetve milyen költségkímélő módon szabályoznák például a névváltásokat?
– Emellett lapinformációk szerint új eskütételekre is szükség lenne, erre országszerte szimbolikus külsőségek között, nyilvánosan kerülne sor. Ezt meg tudják erősíteni? Kiknek kell esküt tenniük? Az állami és önkormányzati alkalmazottaknak, a rendvédelmi dolgozóknak, a katonáknak, esetleg pedagógusoknak, orvosoknak, a központi költségvetés szervei alkalmazottjainak, az önkormányzatok alkalmazottjainak? Mi lesz az eskü szövege? Lesz-e szankció, ha valaki nem mondja el?
– Arról, hogy semmilyen feliratot nem cserélnek le, hol született hivatalos döntés? Ezt mely grémium vagy ki hozta meg?

Az egyik legjelentősebb hazai gyártó, a bonyhádi Ema-Lion Kft. **az Indexnek elmondta:** pillanatok alatt át tudnak állni az új táblák kvázi sorozatgyártására, több mint tízezer darabot képesek szállítani egy hónap alatt, ha szükséges. Egy a hivatalos szabványnak megfelelő, jó minőségű, valóban zománcból készült tábla nagyjából 10 ezer forintba kerül. Vagyis a táblacsere tízezer táblánként százmillió forintra rúghat.

S akkor még az útlevelekről, a személyi igazolványokról, jogosítványokról és lakcímkártyákról nem beszéltünk.

De nem is kell. Miután hosszú kérdéssort fogalmaztunk a KIM-nek a névcserék miatti várható költségekről és arról, hogy erről vannak-e számítások, **Szijjártó Péter rövidre zárta a kalkulálást:** „Magyarország neve nem változik meg, mindig is Magyarország volt, elhasználódásig semmilyen feliratot nem kell lecserélni.” Punktum.

A miniszterelnök szóvivőjétől kérdeztük azt is, személy szerint ki hozott döntést arról, hogy maradnak a régi feliratok, ám válasz nem érkezett.

Persze érthető a takarékosság. Az alkotmányozás eddig sem volt diadalmenet, s nem javítana a kormánypártok megítélésén, ha tekintélyesebb, kézzelfogható közpénzkiadással járna.

A miniszterelnök meg úgyis olyan pecsétet használ már most is, **amilyen neki tetszik.** Sima „Magyarország”-osat. Holott – ma még – a „Magyar Köztársaság” kormányát vezeti.

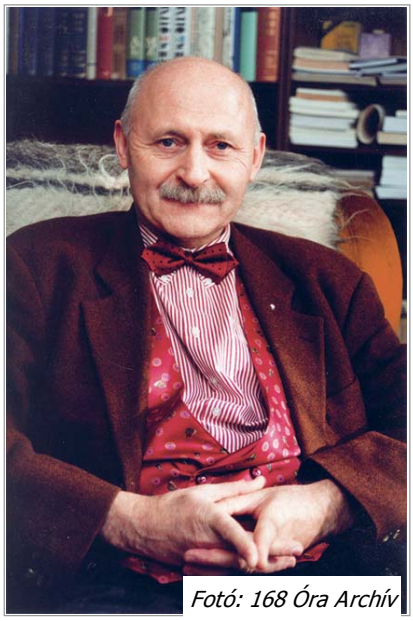

Fotó: 168 Óra Archív

Kolláth György:

Fogalmuk sincs…

– Ez a dokumentumok érvényességén nem változtat. Az aláírás a döntő – igazít el Kolláth György alkotmányjogász. – Az ilyen gyakorlat „csak” a mentalitásra utal. A jogállam a törvények tiszteletét jelenti. Azokat akkor is betartjuk, ha rossznak találjuk őket, mindaddig, amíg meg nem változnak.
Kolláth egyébként úgy véli: nemcsak a sok tízmillárdos, de a „fillérbe sem fog kerülni” költségbecslés is végletes.

– A változtatásoknak mindenképp ára van. A baj az, hogy ezt nem önnek kellene megkérdeznie. Az alkotmány-előkészítő bizottságnak társadalmi és gazdasági hatástanulmányokat kellett volna készítenie, amelyben az ilyen jellegű kiadásoknak is szerepelniük illene. **Most valójában ötletelnek,** fogalmuk sincs, mi mibe kerül. És ezt felülről nehéz is kiszámolni. Például a kormányhivatalok, a rendőrség, az ÁNTSZ – az összes állami intézmény kalkulációit kellene összesíteni.
Az alkotmányjogász szerint más megközelítést kell alkalmazni a magángazdaságban és a közjog világában. Előbbi esetén – például a kereskedelemben – úgyis csak azok használhatják az ország hivatalos felségjelzéseit, akik erre engedélyt kaptak.

– Az állami működés során viszont minimum snassz, ha továbbra is a régi jelképeket használjuk. Nem alkotmánysértő, csak kevéssé elegáns. A pénzérmék, az okmányok nem fogják érvényüket veszíteni, hiszen van, aki még mindig a régi, lapozható személyi igazolványt használja. **Más a helyzet azokban az esetekben,** amikor az érvényesség az alaki követelményeken is múlik, például a Magyar Közlöny vagy a bírósági dokumentumok esetében.
Ilyenkor muszáj lesz cserélni. Amúgy pedig legfeljebb két néven fut majd az ország.

Halmai Gábor kurtán kommentál:
– Nem ez a legsúlyosabb gond az alkotmányozással.

A Napi Gazdaság nemrég megírta: több száz millióba, akár egymilliárd forintnál is többe kerülhet a különféle vállalatoknak Ferihegy átkeresztelése. Az átnevezéssel párhuzamosan a repteret működtető

Budapest Airport (BA) Zrt. is más nevet vesz fel: ezentúl Budapest Airport Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repteret Üzemeltető Zrt.-nek hívják. Így a BA-nak nemcsak a repülőtér homlokzatán található neonfeliratokat kell kicserélnie, hanem a hivatalos papírok fejlécét is meg kell változtatnia. Emellett a közlekedési társaságoknak is ad majd teendőt a névcsere: a BKV-nak és a MÁV-nak a megállók nevét kell átírnia, a közút kezelőjének is számos eligazító táblán lesz muszáj feliratot frissítenie. A Magyar Turizmus Zrt.-nek pedig külföldi kiadványaiban kell átvezetnie a reptér új nevét.